

ПРИНЦИПИ БОЙОВОГО ПЛАНУВАННЯ ЗА СТАНДАРТАМИ НАТО

Ролін І.Ф., Чернявський О.Ю., Кумпан О.О.

*Військовий інститут танкових військ Національного технічного
університету «Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Повномасштабна збройна агресія російської федерації проти України показала, що використання принципів управління військами за стандартами НАТО не тільки підвищує бойову ефективність, але й наразі є ключовою умовою досягнення перемоги над агресором. Зокрема, важливе значення має впровадження в бойову практику сил оборони України принципів бойового планування за стандартами НАТО. З огляду публікацій НАТО і Сухопутних військ США у сфері управління військами впливають такі ключові ідеї та принципи планування застосування механізованих (танкових) підрозділів.

1) Планування є функцією командира і основним інструментом управління підрозділом. Командир є найважливішими учасниками процесу планування, оскільки, як правило, він має найбільший досвід і, в кінцевому рахунку, відповідальний за виконання плану.

2) Командир планує всі дії свого підрозділу, розуміючи, що замисел кожної окремої операції (дії) є складовою частиною іншої (більш високого порядку).

3) Командир і штаб постійно перевіряють обґрунтованість припущень. Припущення є обов'язковими і важливими для планування. Припущення – це гіпотеза про поточну ситуацію чи про майбутній розвиток подій, які вважаються правильними в разі відсутності доказів протилежного. Невисловлене припущення може виявитися більш небезпечним, ніж висловлене неправильне припущення.

4) Планування є безперервним. Воно спрямовує підлеглих на досягнення успіху в кожній фазі операції.

5) Планування чутливе до часу. Своєчасний план – це той, що виданий настільки швидко, щоб надати підлеглим достатньо часу для підготовки. Командир відводить 1/3 наявного часу на власне планування та віддання бойового наказу, залишаючи 2/3 часу підлеглим для їх планування та підготовки.

6) Плани мають бути простими, гнучкими і зрозумілими, зосереджуватись на основних елементах дій без надмірної деталізації та шаблонів.

7) План – це базова структура, яку можна адаптувати, але не сценарій, якого треба дотримуватися буквально. Ефективні плани й накази мають заохочувати ініціативу виконавців. Ознакою хорошого плану є не виконання дій за планом, а те, чи забезпечує він ефективну дію в умовах непередбачених подій.

Використання принципів планування за стандартами НАТО не гарантує поліпшення умов застосування підрозділів у бою. Однак, якщо планування проведене правильно, то воно підтримує підрозділ орієнтованим на виконання бойового завдання, незважаючи на поточні проблеми та мінливість обстановки. Таке планування є цінною діяльністю, яка значно покращує виконання, і є розумною витратою часу та зусиль.